

Varde Kommune
Naturcenteret
Klaus Bertram Friis
klbf@varde.dk

POLITISK SEKRETARIAT

E-mail: sbp@sagro.dk
Direkte: 96296602
Mobil: 40295885

Esbjerg den 15. juni 2020

Ansøgning om rydning af natur, vandløbsregulering samt rensning af drængrøfter

Den 12. juni 2020 gennemførte Pelle Riber, Sydvestjysk Landboforening og Varde Kommune vandløbssyn langs Nørrebæk. Drøftelserne gik på oprensning af Nørrebæk, rydning af naturarealerne langs bækken samt bedre dræning af arealerne nord for Nørrebæk. Vandløbssynet blev afsluttet med et møde, hvor parterne aftalte at Pelle Riber skulle indsende en ansøgning til Varde Kommune med de tiltag han ønsker at iværksætte.

Der er tre overordnet tiltag der ønskes iværksat i og ved Nørrebæk er:

- Rydning af pil og krat langs vandløbet og igangsætte afgræsning
- Fjernelse af gammel bropille fra jernbanebro og udretning af vandløbet
- Sikrer en fornuftig dræning af landbrugsarealerne nord for Nørrebæk igennem grøftning

Der er vedlagt relevante naboerklæringer til ansøgningen.

Rydning af pil og krat langs vandløbet

Arealerne langs Nørrebæk er registreret som mose og eng, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Langt hovedparten af arealerne er groet til i pil og andet krat og arealerne er derved helt ufremkommelige. Bevoksningen hindrer ligeledes muligheden for vandløbsvedligeholdet. Den tætte bevoksning gør diversitet i floraen meget begrænset. Området har et langt større potentiale til spændende natur og ønsket er at rydde arealet for pil og anden kratbevoksning og efterfølgende etablere afgræsning på arealet. Enkelte dele af bevoksningen består af mere værdifulde træer, som fx egetræer, som efterlades til fortsat variation langs vandløbet.

Området ryddes med egnede maskiner og den fældede bevoksning fjernes fra området. Rydningen vil påbegyndes efter tilladelse meddelt fra Varde Kommune og når jordbundsforholdene er tilstrækkelige tørre til at gennemføre arbejdet – gerne i perioden juli-oktober.

Målet med rydningen er at skabe lysåben natur der kan afgræsses. Området vil blive indhegnet og der vil blive indsat kreaturer til afgræsning. Da området er lavt, vil et eller flere områder med mere høj jord blive en del af indhegningen, så kreaturerne kan søge væk ved meget nedbør og bløde jordbundsforhold til følge.

Der ønskes ryddet to områder – ét vest for Tranbjergvej og et øst for Tranbjergvej.

Figur 1. Bevoksning der ønskes ryddet i naturområde (blåmarkerede områder)

HOLSTEBRO
Nupark 47
7500 Holstebro
Tlf. 70 21 20 40

HERNING
Birk Centerpark 24
7400 Herning
Tlf. 70 21 20 40

BILLUND
Majsmarken 1
7190 Billund
Tlf. 70 21 20 40

ESBJERG
John Tranums Vej 25
6705 Esbjerg Ø
Tlf. 70 21 20 40

info@sagro.dk
sagro.dk

Der er involveret yderligere en lodsejer i projektet og denne ansøgning er indsendt med dennes accept.

Rydningen vil ske på følgende matrikelnumre:

Matrikelnummer	Ejerforhold
1bk Øse By, Øse	Pelle Kruse Riber, Tranbjergvej 32, Varde
1ad Bilstoft By, Næsbjerg	Søndergård I/S, Hølkærvej 1, Varde
6i Bilstoft By, Næsbjerg	Pelle Kruse Riber, Tranbjergvej 32, Varde
6c Bilstoft By, Næsbjerg	Pelle Kruse Riber, Tranbjergvej 32, Varde

Fjernelse af gammel bropille fra jernbanebro og udretning af vandløbet

I gammel tid stod der etableret en jernbanebro over Nørrebæk. I én af bropillerne var der etableret flere rør, som vandløbet løb igennem. Disse rør er for længst faldet sammen og fungerer ikke længere. Således søger vandet nu nord om bropillen. Vandløbets nye forløb, gør at vandløbet slår et kraftigt knæk på 180 grader først mod nord for kort derefter igen at slå et kraftigt 180 graders knæk mod vest. Disse to knæk på vandløbet, gør at der er en opstemning i vandløbet ligesom grøftetiløb fra nord, har svært ved at komme af med vandet til vandløbet. Pelle Riber ønsker at fjerne den gamle bropille og rette vandløbet ud, så de to knæk på hver 180 grader fjernes. Vandløbet vil blive etableret i samme brede, dybde, skråningsanlæg og med samme bundforhold som vandløbet har umiddelbart opstrøms- og nedstrøms bropillen.

Formålet med vandløbsreguleringen er at skabe et mere harmonisk vandflow i vandløbet. Alle udgifter til fjernelse af bropillen samt ændring af vandløbet vil blive afholdt af ansøger Pelle Riber.

Figur 2 viser vandløbets nuværende forløb og figur 3 viser det ansøgte forløb efter fjernelse af bropillen og udretning af de to 180 graders knæk.

For at forbedre vandløbskvaliteten på sigt på strækningen foreslår vi, at kommunen overvejer at etablere et sandfang hvor bropillen står i dag. Her er god adgang til at tømme sandfanget via en eksisterende adgang på nordsiden.

Figur 2. Aktuelt forløb af Nørrebæk med markering af pille fra jernbanebro

HOLSTEBRO
Nupark 47
7500 Holstebro
Tlf. 70 21 20 40

HERNING
Birk Centerpark 24
7400 Herning
Tlf. 70 21 20 40

BILLUND
Majsmarken 1
7190 Billund
Tlf. 70 21 20 40

ESBJERG
John Tranums Vej 25
6705 Esbjerg Ø
Tlf. 70 21 20 40

info@sagro.dk
sagro.dk

Figur 3. Nyt forløb af Nørrebæk efter vandløbsreguleringen er gennemført

Dræning af landbrugsarealerne nord for Nørrebæk igennem grøftning

Landbrugsarealerne nord for Nørrebæk er drænet. Drænrørene ender de fleste steder i overgangen imellem marken og naturområdet og enkelte steder er der i overgangen imellem marken og naturområdet placeret en brønd, hvor drænrøret ender.

Ved hvert drænudløb er der i større eller mindre grad gravet en grøft igennem den øverste del af naturområdet.

For at sikre en fornuftig dræning af landbrugsarealerne nord for Nørrebæk samt at skabe jordbundsforhold i naturområdet, som giver mulighed for afgræsning, ønsker ansøger at fortsætte denne grøftning, så drænvandet effektivt ledes væk.

De kendte drænrør er markeret på figur 4. Det er ud fra disse 9 drænudløb vedligeholdet af grøfterne vil blive genoptaget. Grøfterne vil blive etableret som lavninger således, at de afgræssendes dyr kan færdes langs og i dem.

Nørrebæk har en høj vandløbsbund og således går vandløbet ofte over sine breder ved høj vandføring i særligt vinterhalvåret. Det giver mulighed for at opretholde naturlig hydrologi og biologi i området. Når vandløbet går over sine breder i vinterhalvåret, vil naturområdet i langt større grad fungere som et naturligt okkerrens anlæg efter en rydning af det tætte pilekrat. Her vil græsser sikre en langt bedre aflejring af okker og andre næringsstoffer, som naturområdet vil tilbageholde.

Grøftningerne, som de er etableret i dag og som de fremadrettet vil blive vedligeholdt, vil således ikke have til formål at dræne naturområdet men alene at lede drænvandet fra landbrugsarealerne effektivt til vandløbet. På nuværende tidspunkt ledes alt drænvandet udover overfladen på naturområdet, da grøfterne er misvedligeholdt. Det gør naturområdet blødt og ufremkommeligt og dermed uegnet til afgræsning og rydning. Genoptagelse af det tidligere vedligehold af grøfterne er en nødvendighed for at kunne afgræsse arealet.

Ved at sikre en effektiv afledning af drænvandet og etablering af afgræsning på naturarealet forventer vi en uændret udledning af okker til vandløbet og måske endda en reduceret udledning.

Figur 4. Markering af kendte drænudløb (med en vis usikkerhed)

HOLSTEBRO
Nupark 47
7500 Holstebro
Tlf. 70 21 20 40

HERNING
Birk Centerpark 24
7400 Herning
Tlf. 70 21 20 40

BILLUND
Majsmarken 1
7190 Billund
Tlf. 70 21 20 40

ESBJERG
John Tranums Vej 25
6705 Esbjerg Ø
Tlf. 70 21 20 40

info@sagro.dk
sagro.dk

Opsamling på ansøgningen

Det samlede projekt skal skabe lysåben natur langs Nørrebæk samt sikrer en fortsat landbrugsdrift på area-
lerne nord for Nørrebæk. Vedligeholdet af Nørrebæk er kraftigt udfordret af pil og anden kratbevoksning
ligesom kratbevoksningen optager alt plads og lys, så anden værdifuld flora fortrænges. Ligeledes vil et for-
nyet vedligehold af grøfterne sikrer en effektiv bortledning af drænvand fra landbrugsarealerne. En mere
effektiv bortledning af drænvandet, således at vandet ikke løber over hele overfladearealet, vil med al
sandsynlighed give jordbundsforhold der egner sig til afgræsning.

Vi ønsker dialog om muligheden for at gennemfører de tre projekter.

På vegne af Pelle Kruse Riber, Tranbjergvej 32, 6800 Varde.

Med venlig hilsen

Stine Bundgaard
Politisk Rådgiver